

## บรรณานุกรม

กระทรวงสาธารณสุข. (2545). สถิติกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: องค์การพิมพ์ผ่านศึก.

กองสถิติสาธารณสุข. (2545). สถิติสาธารณสุข. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การพิมพ์ผ่านศึก.

กิ่งแก้ว ปารีชัย. (2539). การพื้นฟูผู้ป่วยโรคปอด. ใน เชก อักษรานุเคราะห์ (บรรณาธิการ), ตำราเวชศาสตร์พื้นที่ เล่ม 2 (พิมพ์ครั้งที่ 3) (หน้า 901- 925). กรุงเทพฯ: เทคนิคการพิมพ์.

โครงการสวัสดิการวิชาการ สถาบันบัณฑิตยศึกษา กระทรวงสาธารณสุข. (2541). การพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุเล่ม 2 (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: ยุทธรินทร์การพิมพ์.

จันทร์จิรา วิรัช. (2544). ผลของโปรแกรมการพื้นฟูสมรรถภาพปอดต่ออาการหายใจลำบากและคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทสาขาวิชาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการพยาบาลอาชญาศาสตร์และศัลยศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

จันทร์เพ็ญ ชูประภาวรรณ. (2539). ภาวะโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังในประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป. ในรายงานการสำรวจสถานะสุขภาพอนามัยของประชาชนไทย (หน้า 114-121). กรุงเทพฯ: ดีไซด์.

\_\_\_\_\_. (2540). การสำรวจสุขภาพประชากรอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไปในประเทศไทยปีพ.ศ. 2538. วารสารการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม, 20(2), 16-35.

\_\_\_\_\_. (2543). โรคระบบทางเดินหายใจอุดกั้นเรื้อรังในประเทศไทย ใน สุขภาพคนไทยปีพ.ศ. 2543 : สถานะสุขภาพคนไทย, 252-333. กรุงเทพฯ: เทคนิคการพิมพ์ ไชยรัตน์ เพิ่มพิกุล. (2537). อาการเหนื่อย. ใน อุดม คhintr และคณะ (บรรณาธิการ), อาการวิทยาทางอายุรศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 2) (215-220). กรุงเทพฯ: เชื้อสแควร์.

ชัยเวช นุชประยูร. (2538). โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. ใน วิทยา ศรีดามา (บรรณาธิการ), ตำราอายุรศาสตร์ 3 (หน้า 1079-1098). กรุงเทพฯ: ยุนิตี้พับลิเคชั่น.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 7 ปรับปรุงแก้ไข). กรุงเทพฯ: เทคนิคการพิมพ์.

ดวงรัตน์ วัฒนกิจไกรเลิศ. (2540). การสร้างพลังอำนาจ: กลยุทธ์ในการควบคุมอาการหายใจลำบากในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. นานาชาติพยาบาลสาร, 3(2), 200-209.

ดวงรัตน์ วัฒนกิจไกรเลิศ. (2541). ผลของการใช้อี อีเมล จี ไบ ไอโอฟิดแบค ร่วมกับการผ่อนคลาย กล้ามเนื้อแบบโพร์เกรสสิพต่อความวิตกกังวล การรับรู้สมรรถนะของตนเองในการควบคุมอาการหายใจลำบาก ความทันในการออกกำลังกาย อาการหายใจลำบากและสมรรถภาพปอดในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

ทรงชวัญ ศิลารักษ์. (2542). อาการหอบเหนื่อย. ใน กัญจนा จันทร์สูง, สุทธิพันธ์ จิตพิมลมاست และวชรา บุญสั่งสค์ (บรรณาธิการ), อาการวิทยาทางอายุรศาสตร์ (หน้า 203-213).  
ขอนแก่น: คลังนานา.

ทัศนีย์ นะแส. (2542). การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยทางการพยาบาล. สงขลา:  
เหมือนพิมพ์.

ธวัชชัย วรพงศ์ชร. (2540). หลักการวิจัยทางสาธารณสุขศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ:  
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นันทา มาระเนตร. (2532). สรีรวิทยาระบบทางเดินหายใจ. ใน นันทา มาระเนตร (บรรณาธิการ),  
โรคระบบการหายใจ (หน้า 54-55). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรสมัย.

นันทา มาระเนตร และสมชาย บวรกิตติ. (2531). การรักษา. ใน สมชาย บวรกิตติ และนันทา  
มาระเนตร (บรรณาธิการ), โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง (หน้า 307-325). กรุงเทพฯ:  
โรงพิมพ์อักษรสมัย.

นาภูอนงค์ สุวรรณจิตต์. (2537). ผลของการเตรียมผู้ป่วยและครอบครัวต่อพฤติกรรมการดูแล  
ตนเองและคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาล  
ศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาพยาบาลอาชญาศาสตร์และศัลยศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย,  
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

นิรนามัย ใช้เที่ยมวงศ์. (2535). แรงสนับสนุนทางสังคม การดูแลตนเองและคุณภาพชีวิตของผู้ป่วย  
โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาพยาบาล  
ผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

บุญเที่ยม คงศักดิ์ตระกูล. (2533). ระบบทางเดินหายใจ (พิมพ์ครั้งที่ 2 ฉบับแก้ไขปรับปรุง).  
กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.

ประดิษฐ์ เจริญลาก. (2531). พยาธิกำนิด. ใน สมชาย บวรกิตติ และนันทา มาระเนตร  
(บรรณาธิการ), โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง (หน้า 54-55). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรสมัย.

เพชรน้อย สิงห์ช่างซัย. (2540). การประมวลผลและแปลผลข้อมูลจากโปรแกรม SPSS/PC+  
สำหรับการวิจัยทางการพยาบาล. สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.

พัชรินทร์ ดวงคล้าย. (2546). ประสิทธิผลของโปรแกรมการส่งเสริมการจัดการตนเองในผู้สูงอายุ โรคข้อเข้าเลื่อน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทสาขาวิชาสหเวชศาสตร์, สาขาวิชาระบบทารุพยาบาล ผู้สูงอายุ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

ยุบล สุขสะอด. (2541). ประสบการณ์การมีอาการ ผลกระทบและการแก้ไขเบื้องต้นของการจับหือดของผู้ป่วยโรคหือด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทสาขาวิชาสหเวชศาสตร์, สาขาวิชาระบบทารุพยาบาลผู้สูงอายุ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

โรงพยาบาลชลบุรี. (2544). ข้อมูลสถิติผู้ป่วย โรงพยาบาลชลบุรี. ชลบุรี: แผนกเวชทะเบียนและสถิติ โรงพยาบาลชลบุรี.

รวิวรรณ ชาญเวชช์. (2537). พยาบาลจะช่วยผู้ป่วยหลอดคลื่นอักเสบและถุงลมโป่งพองได้อย่างไร. วารสารพยาบาล, 33(4), 354-362.

รังสรรค์ บุญปากม และประภาพ ยงใจยุทธ. (2532). โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. ใน ประภาพ ยงใจยุทธ (บรรณาธิการ), โรคระบบหายใจ (หน้า 241-271). กรุงเทพฯ: แอกก้าอินเตอร์เนชันแนล.

รังสรรค์ บุญปากม และบุญรัตน์ เอื้อสุคกิจ. (2531). พยาธิสรีริวิทยา. ใน สมชาย บารกิตติ และนันทา มะระเนตร (บรรณาธิการ), โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง (หน้า 81-93). กรุงเทพฯ: โรงพยาบาลศรีนครินทร์.

ลินจง โปลิบาล. (2539). การพยาบาลผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. ใน ลินจง โปลิบาล, วารุณี ฟองแก้ว และศิริรัตน์ เปเลี่ยนนางยาง (บรรณาธิการ), การพยาบาลผู้ป่วยระบบหายใจ (หน้า 79-101). เชียงใหม่: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ลินจง โปลิบาล และวารุณี ฟองแก้ว. (2539). การพยาบาลเฉพาะสำหรับอาการและอาการแสดงที่สำคัญของโรคระบบทางเดินหายใจ. ใน ลินจง โปลิบาล, วารุณี ฟองแก้ว และศิริรัตน์ เปเลี่ยนนางยาง (บรรณาธิการ), การพยาบาลผู้ป่วยระบบหายใจ (หน้า 50-78). เชียงใหม่: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วรรณา เพชรสังฆ์. (2542). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกเมื่อกินค่าในตนเองของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทสาขาวิชาสหเวชศาสตร์, สาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สมาคมอุรเวชช์แห่งประเทศไทย. (2539). แนวทางการวินิจฉัยและรักษาโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. กรุงเทพฯ: ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์.

สมจิต หนูเจริญกุล. (2534). การดูแลผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. ใน สมจิต หนูเจริญกุล (บรรณาธิการ), การพยาบาลอายุรศาสตร์ เล่ม 2 (พิมพ์ครั้งที่ 10) (หน้า 243-268).

กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดมิตรเจริญการพิมพ์.

สมจิต หนูเจริญกุล, พวงทอง ไกรพินุลย์, บุญจันทร์ วงศ์สุนพรัตน์, ทิพาร์ วงศ์ทรงษ์สกุล และ แสงอรุณ สุขเกynom. (2534). ผลของการให้ความรู้และสนับสนุนการดูแลตนเองต่อ คุณภาพชีวิตและความรู้สึกไม่แน่นอนในผู้ป่วยมะเร็งที่ได้รับรังสีรักษา. พยาบาลสาร, 18(4), 19-35.

สุชัย เจริญรัตนกุล. (2546). ขาวสารชั้นมถุน冲动โนํงพอง, 1(1).1-3

สุจิตรา เหลืองอมรเดศ. (2537). การพยาบาลผู้ป่วยเรื้อรัง: มโนมติสำคัญสำหรับการดูแล.  
ขอนแก่น: ขอนแก่นการพิมพ์.

สุวิมล โภคากลัย. (2546). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการนอนหลับในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สุรารักษ์รัตน์ พ้องพาณ. (2542). ค่าใช้จ่ายของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังจากการสูบบุหรี่. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการระบบ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

เสาวลักษณ์ เลิศอุทัย. (2531). การดูแลเรื่องอาการในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วารสารพยาบาล, 37(3), 176-181.

อรรถ นานา และสมชาย บวรกิตติ. (2531). การทดสอบสมรรถภาพการหายใจ. ใน สมชาย บวรกิตติ และนันทา มาระเนตร (บรรณาธิการ), โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง (หน้า 167). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรสมัย.

อัมพรพรรณ ชีรานุตระ. (2542). โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง: การดูแลตนเองและการฟื้นฟูสภาพ.  
ขอนแก่น: โรงพิมพ์คริริภัณฑ์ออฟเฟซ.

อารยา ตันสกุล. (2536). ผลของการผ่อนคลายกล้ามเนื้อต่ออาการหายใจลำบากและความวิตกกังวลของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

อารีรัตน์ สงวนร่วมย์พนา. (2543). อาการหายใจลำบาก(Dyspnea). ภาควิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน การพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

- อดิศร วงศ์. (2538). หอบเหนื่อย (Dyspnea). ใน หมิงน้อย อุบลเดชประสารกษ, อุษณา ลุวีร, วิชัย ประยูรวิวัฒน์, ธนาพันธ พิมูลย์บรรณกิจ และสุทธชาติ พีชผล (บรรณาธิการ), อาการทางอายุรศาสตร์ (หน้า 137-142). กรุงเทพฯ; ชัยเจริญ.
- Anderson, K. (1995). The effect of chronic pulmonary disease on quality of life. *Research in Nursing & Health, 18*, 547-556.
- Altose, M. D. (1985). Assessment and management of breathlessness. *Chest, 88*(2), 77-88.
- American Thoracic Society. (1995). Standards for the diagnosis and care of patients with chronic obstructive pulmonary disease. *American Journal of Respiratory and Critical Care Medicine, 152*, 77-120.
- \_\_\_\_\_. (1999). Pulmonary rehabilitation-1999. *American Journal of Respiratory and Critical Care Medicine, 159*, 1666-1682.
- Bartholomew, L. K., Parcel, G. S., Swank, P. R., & Czyzewski, D. I. (1993). Measuring self-efficacy expectation for the self-management of cystic fibrosis. *Chest, 103*, 1534-1530.
- Bellamy, D. (2000). Progress in management of COPD. *The Practitioner, 244*, 27-30.
- Bourbeau, et.al. (2003). Reduction of hospital utilization in patient with chronic obstructive pulmonary disease: a disease-specific self-management intervention. *Arch International Medicine, 163*(5), 585-591.
- British Thoracic Society . (1997). BTS guidelines for the management of chronic obstructive pulmonary disease. *Thorax: The Journal of the British Thoracic Society, 52*, 1-3.
- Calverley, P. M. A., & Pal, W. (2003). Chronic obstructive pulmonary disease. *The lancet, 27*(362), 1053-1055.
- Casaburi, R. (1996). Exercise training in chronic obstructive pulmonary disease In R.Casaburi & L. T. Petty (Eds). *Principle and practice if rehabilitation* (pp31-49). Philadelphia: W.B.Saunders Company.
- Carrieri,V. K., & Janson-Bjerklier,s. (1984). The sensation of dyspnea: A review. *Heart & Lung, 13*(4), 436-446.
- \_\_\_\_\_. (1986). Strategies patients use of manage the sensation of dyspnea. *Western Journal of Nursing Research, 8*(3), 284-305.
- Celli, B. R. (1994). Physical reconditioning of patients with respiratory disease: Legs, arms, and breathing retraining. *Respiratory Care, 39*(5), 481-500.

Duangpaeng, S. (2002). *Chronic dyspnea management of Thai adult with chronic obstructive Pulmonary Disease*. Doctoral dissertation, Doctoral of Nursing Science, Graduate School, Mahidol University.

Fact sheet: Respiratory rehabilitation in chronic obstructive pulmonary disease: predictor of nonadherence.(1999).[Online].Available:<http://www.perwonan.u-net.com.html>.

Fiona Costello. (2001). Self-management of asthma. *Nursing Standard*, 15(14), 33-35.

Gallefoss, F., & Bakke, P. S. (2002). Cost-benefit and cost-effectiveness analysis of self-management in patient with COPD—a 1-year follow-up randomized, controlled trial. *Respiratory Medicine*, 96(6), 424-431.

Germain, C. P. (1988). Diabetes self-management and hospitalization. *IMAGE: Journal of nursing Scholarship*, 20(2), 74-78.

Gift, A. G., & Cahill, C. A. (1999). Psychophysiologic aspects of dyspnea in chronic obstructive pulmonary disease: A pilot study. *Heart & Lung*, 19(3), 252-257.

Gift, A. G., & Plaut, M. M., & Jacox, A. (1986). Psychologic and physiologic factors related to dyspnea in subjects with chronic obstructive pulmonary disease. *Heart & Lung*, 15(6), 595-601.

Gift, A. G. (1989). Validation of a vertical visual analogue scale as measure of clinical dyspnea. *Rehabilitation Nursing*, 14(6), 323-325.

Gift, A. G., & Cahill, C. A. (1990). Psychophysiologic aspects of dyspnea in chronic obstructive pulmonary disease: A pilot study. *Heart & Lung*, 19(3), 252-257.

Gift ,A.G., & Pugh, L. C. (1993). Dyspnea and fatigue. *Nursing Clinical of North American*, 28(2), 373-384.

Groessl, E. J., & Cronan, T. A. (2000). A cost analysis of self-management programs for people with chronic illness. *American of Community Psychology*, 28(4), 455-480.

Graydon, E. G., Ross, E., Ewebster, M. P., Goldstein, S. R., & Avendano, M. (1995). Predictor of functioning of patient with chronic obstructive pulmonary disease. *Heart & Lung*, 24 (5), 369-75.

Hilling, L., & Smith, J. (1995). Pulmonary rehabilitation. In S., Irwin & J. S., Teckli (Eds.). *Cardiopulmonary physical therapy*. (pp.445-470). St.Louis: Mosby.

- Janson-Bjerklie, S., Carrieri, V. K., & Hudes, M. (1986). The sensation of pulmonary dyspnea. *Nursing Research*, 35(3), 154-159.
- Kanfer, F. (1988). Self-management methods. In., F., Kanfer & A., Goldstein(Eds.). *Helping people change:A textbook of methods*(3<sup>rd</sup> ed.). (pp283-338). New York:Pergamon Press.
- Kangchai, W. (2002a). *Efficacy of self-management promotion program for elderly women with urinary incontinence*. . Doctoral dissertation, Department of Nursing Science, Graduate School, Mahidol University.
- Kohlman, V., & Janson-Bjerklie, S. (1993). Dyspnea. In., V. C., Kohlman & A. M., Lindsey (Eds.). *Pathophysiological phenomenon in nursing*. (pp.247-278). Philadelphia: W.B.Saunders.
- Lareau, S. C. et al. (1999). Pulmonary rehabilitation-1999. *American Journal of Respiratory and Critical Care Medicine*, 159, 1666-1678.
- Leidy, K. L. (1995). Function performance in people with chronic obstructive disease. *Journal of Nursing Scholarship*, 27(1), 23-34.
- Lorig, K., & Holman, H. R. (1993). Evidence suggesting that health education for self-management in patient with chronic arthritis has sustained health benefit while reducing health care cost. *Arthritis and Rheumatism*, 36(4), 439-446.
- Luckmann, J., & Sorenson, K. C. (1987). *Medical-surgical nursing*. Pliadephia:W.B. Saunders.  
 \_\_\_\_\_ . (1987). *Medical-surgical nursing: A synchophysiologic approach*. (3<sup>rd</sup> ed.). Pliadephia:W.B. Saunders.
- Luckmann, J. (1997). *Saunders manual of nursing care*. Philadelphia:W.B. Saunders.
- Mahler, D. A. (1987). Dyspnea: diagnosis and management. *Clinical Chest Medicine*, 8, 215-230.
- Monninkhof, et.al. (2003). Chronic obstructive pulmonary disease. *Thorax*, 58(5), 394-398.
- Padilla, V. G., & Grant, M. M. (1985). Quality of life as a cancer nursing outcome variable. *Advances in Nursing Science*, 8(1), 45-60.
- Polit, D. F., & Hungler, B. P. (1995). *Instructor's manual for nursing research: Principles and methods* (6<sup>th</sup> ed.). Philadelphia : Lippincott.
- Ries, A. L. et al. (1995). Effect of pulmonary rehabilitation on physiologic and psychosocial outcome in-patient with chronic obstructive pulmonary disease. *Annual Internal Medicine*, 122(11), 823-832.

- Sassi-Dambron, D. A., et al. (1995). Treatment of dyspnea in chronic obstructive pulmonary disease: A control clinical trial of dyspnea management strategies. *Chest, 107*(3), 724-729.
- Sexton, D. L., (1996). Chronic bronchitis and emphysema. In D.L.Sexton (Eds.). *Nursing care of the respiratory patient*. (pp.224-253). Narwalk: Appleton & Lange.
- Sexton, D. L., & Munro, B. H. (1988). Living with chronic illness: the experience of women with COPD. *Western Journal of Nursing Research, 10*26-44.
- Steele, B., & Shaver, J. (1992). The dyspnea experience : Nociceptive properties and model for research and practice. *Advances of Nursing Science, 15*(1), 64-76.
- Strijbos, H. J., Postma, S. D., Altena, V. R., Gimeno, F., & Koeter, H.G. (1996). A comparison between an outpatient hospital-based pulmonary rehabilitation program and a home-care pulmonary rehabilitation program in patient with COPD. *Chest, 109*(2), 366-372.
- Tobin, D. L., Reynolds, R. V. C., Holroyd, K. A., & Creer, T. L. (1986). Self-management and social learning theory In K.A. Holroyd & T.L.Creer (Eds.). *Self-management of chronic disease: Handbook of clinical intervention and research* .(pp555). New York: Academic Prees, Inc.